

Akt nr:

P-E1a-1015

AU\$P-E1a-1015

2779-

29. AUG. 1949

Kungl. Lantbrukshögskolan

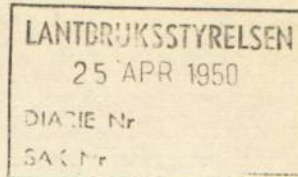
LANDTUNGSBOK
1948
1015

P 1015

Kungl. Lantbrukshögskolan
Arkiv

Handlingar
angående

Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948
i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län.
Upprättat vid laga syneförrättning
åren 1948 - 1949.

B. & U.M. 10/1949.

Dom B 1/1950.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i mål angående besvär över utlåtande
den 30 juni 1949 vid syneförrättning
rörande Hol Larsgårdens dikningsföre-
tag 1948 i Västra Tunhems socken,
Älvsborgs län; meddelad i Vänersborg
den 20 mars 1950.

Klagande: Kungl. vattenfallsstyrelsen; ombud: förste byrå-
sekreteraren Bernhard Bergström.

Tillstådeskommen motpart: Ingvar Bengtsson i Hol Larsgården
såsom sökande till syneförrättningen och ordförande i arbetssty-
relsen för företaget.

Vissa marker tillhörande hemmanen Hol Larsgården och Ön med
Femtungen i Västra Tunhems socken avvattnas till Stallbackaån,
som tidigare utmynnade direkt i Göta älv.

I samband med tillstånd som genom vattendomstolens deldom
den 30 juni 1922 (i mål A.M.23/1920) meddelats för Kungl. vatten-

Utan avgift.

Kungl. lantbruksstyrelsen.

fallestyrelsen att till förmån för Trollhättans strömfall och Trollhätte kanal reglera vattnet i Göta Älv på sträckan mellan Vargön och Trollhättan förpliktades vattenfallsstyrelsen att till skydd mot vattenskada å vissa marker låta å Älvens vänstra strand mellan Bastån och Stallbacka utföra och för framtiden underhålla en vall samt innanför denna ett dike för avledande till Stallbackaån av invallningsområdets vatten. Genom slutdom den 22 februari 1924 i samma mål förordnade vattendomstolen såsom led i det medgivna vattenregleringsföretaget bl.a., att Stallbackaån skulle avstängas medelst en damm vid åns mynning samt åns vatten och vattnet från det nyssnämnda valldiket avledas genom en under Trollhättans stad till Göta Älv upptagen tunnel, den s.k. profilregleringstunneln ävensom att ett pumpverk, avsett för högst $0,8 \text{ m}^3/\text{s}$, skulle anbringas för pumpande av vatten över till Älven. Beträffande avbördningen av Stallbackaåns och valldikets vatten föreskrevs bl.a., att regleringsrättshavaren skulle ansvara för att vattnet vid tunnelintaget icke komme att överstiga 38,20 m över antaget jämförelseplan. Enligt bestämmelser i sist sagda dom skulle till tunneln anknytas närmare angivna avloppsledningar. Bestämmelserna härom blevo i viss mån ändrade genom vattendomsto-

lens dom den 31 januari 1935 (i mål A.M. 69/1934), varigenom jämväl visst ytterligare vatteninsläpp i tunneln medgavs. Vidare tillätos genom vattendomstolens dom den 30 september 1939 (i mål A.M. 68/1938) vattenfallsstyrelsen och Trollhättans stad att dels till profilregleringstunneln avleda yt- och spillvatten från visst område, om 238 hektar, dels ock vidtaga omläggningar av stadens till tunneln anknutna avloppsledningar enligt ettdera av tre olika, i domen närmare angivna alternativ. Samtidigt ålades vattenfallsstyrelsen och staden att, innan de medgivna åtgärderna finge vidtagas, låta i dammbyggnaden över Stallbackaåns naturliga utlopp i älven utföra en pumpanläggning samt att verkställa uppumpning från ån till älven av så stor vattenmängd, som erfordrades till förekommande av högre vattenstånd vid tunnelintaget än å höjden + 38,20 m. Skulle det framdeles visa sig, att den i följd av de tillstadda åtgärderna ökade vattentillförseln till tunneln finge större omfattning än som i utredningen beräknats eller att åtgärderna eljest minskade tunnelns avbördningsförmåga vid intaget i högre grad än som i utredningen förutsatts, skulle det åligga vattenfallsstyrelsen och staden att låta från Stallbackaån pumpa en däremot svarande större vattenmängd. I domen

angavs, att det lämnade tillståndet således icke innefattade någon inskränkning i vattenfallsstyrelsens skyldighet enligt 1924 års dom att ansvara för att vattnet i Stallbackaån vid intaget till tunneln icke överstege höjden + 38,20 m.

Vid den nu överklagade syneförrättningen, som avsett torrläggning av sådana marker inom hemmanen Hol Larsgården och Ön med Femtungen, som avvattnas till Stallbackaån, har vattenfallsstyrelsen anfört bl.a. följande: I den mån nya torrlägningsföretag medförde en ökad intensitet i avbördning av vatten till Stallbackaån, uppkomme svårigheter att innehålla den föreskrivna vattenhöjden i ån. Enär hänsyn till dylika förhållanden icke tagits vid avgörandet av profilregleringsmålet, kunde vattenfallsstyrelsen icke vara skyldig svara för omedelbart bortledande av de vattenmängder, som genom dessa nya företag temporärt kunde framkalla en höjning av vattenståndet. Styrelsen måste därför bestrida att nu ifrågavarande företag finge komma till utförande, därest delägarna i företaget icke förpliktades att antingen med skäligt belopp eller skälig andel deltaga i kostnaderna för de åtgärder, som erfordrades för att vattnet vid intaget till profilregleringstunneln icke överstege höjden + 38,20 m, eller att

deltaga i de ersättningar för skador, styrelsen kunde komma att åläggas utgiva, därest vattenståndet överstege samma höjd. Vattenfallsstyrelsen, som ägde de vid Stallbackaån belägna fastigheterna Ön med Femtungen 1⁴ i Västra Tunhems socken samt stadsägorna nr 53, 54, 61 - 64, 66 - 68, 444 och 471 i Trollhättans stad, yrkade vidare, att delägarna uti torrlägningsföretaget måtte förpliktas ersätta vattenfallsstyrelsen de skador, som genom företaget uppkomme å nämnda fastigheter.

/varigenom torrlägningsföretaget medgivits,/
Synemännen ha i sitt utlåtande, bl.a. uttalat följande: Synemännen ansåge icke, att företaget komme att få någon ogynnsam inverkan på regleringen vid Stallbacka. Ej heller ansåge de, att några skador komme att uppstå på nedanför liggande fastigheter. Nederbördsområdet vore långt och smalt, och företaget berörde endast den nedre sjundedelen av detsamma, uteslutande åker och tomt. Delägarna ämnade snarast täckdika åkern, och detta komme att verka utjämnande på högvattentillflödet från den därav berörda arealen. Vattenfallsstyrelsens ovannämnda ersättningsyrkanden lämnades av synemännen utan avseende.

I besvären har vattenfallsstyrelsen yrkat bifall till sina ifrågavarande yrkanden vid syneförrättningen. Vattenfallsstyrel-

sen har vid vattendomstolens sammanträde i målet framhållit följande: Hade profilregleringen av Göta Älv med omnämnda förpliktelse för vattenfallsstyrelsen att hålla ett högsta vattenstånd av + 38,20 m vid tunnelintaget ej varit genomförd, skulle vattenståndet i älven vid Stallbackaåns utlopp under stor del av tiden ha varit högre än sagda nivå, vilket framginge av ett företett vattenståndsdiagram för tiden 1925 - 1936. I vad mån torrlägningsföretaget droge nytta av det genom vattenfallsstyrelsens åtgärder sänkta vattenståndet i Stallbackaån, berodde på de i torrlägningsföretaget ingående markernas höjdläge i förhållande till det föreskrivna högsta vattenståndet vid tunnelintaget. Detta ginge emellertid ej att med hjälp av tillgänglig utredning fastställa, enär förrättningsmannen underlåtit att konnektera de olika höjdsystemen. Då emellertid åtminstone en del av markerna säkerligen vore så lågt belägna, att vid deras torrläggning viss fördel vunnes av vattenfallsstyrelsens åtgärder på sätt förut sagts, vore det skäligt att företaget även deltog i riskerna för vattenfallsstyrelsen att det bestämda högsta vattenståndet vid tunnelintaget komme att ej kunna hållas.

Torrlägningsföretaget har bestritt ändringsyrkandena.

D o m s k ä l.

Ifrågavarande dikningssamfällighet, vars delägare inneha mark med naturligt fall till Stallbackaån - som utgör ett naturligt, ständigt vattenförande vattendrag av ej alltför ringa storleksordning (recipient) - måste, därest till en början bortses från de särskilda anordningarna för avbördningen av Stallbackaåns vatten i Göta Älv, anses berättigad att leda vattnet från den i torrlägningsföretaget ingående marken till nämnda recipient utan att bli ersättningsskyldig för den skada eller olägenhet, som härav till äventyrs kan förorsakas tredje man med intresse knutet till vattnets lopp i recipienten, särskilt som, därest överhuvud ökad flödesavrinning uppstår genom företaget, denna ökning i varje fall måste vara av ringa omfattning. Att vattenfallsstyrelsen erhållit vederbörligt tillstånd att med iakttagande av vissa föreskrifter avstänga Stallbackaåns naturliga utlopp och avleda vattnet på annat sätt bör icke verka försämrande på ovan berörda rättighet eller föranleda till deltagningsskyldighet i kostnaden för åtgärder på sätt vattenfallsstyrelsen yrkat, även om mark, ingående i torrlägningsföretaget erhållit viss nytta ur torrläggningssynpunkt genom vattenfallsstyrelsens åtgärder och därmed

förenade förpliktelser.

På grund av vad sålunda anförts finner vattendomstolen att av vattenfallsstyrelsen påyrkade förpliktelser icke lagligen kunna åläggas torrläggningssamfälligheten.

D o m s l u t.

De av vattenfallsstyrelsen anförda besvären lämnas utan bifall.

Vattenfallsstyrelsen har att genast till vattendomstolens kansli inbetala kostnaderna för vattenrättsdomarens kungörelser i målet eller tillhoppa 34 kr 96 öre.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist måndagen den 3 april 1950 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist måndagen den 17 april 1950 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

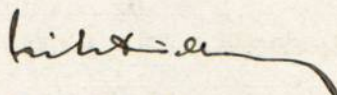
Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom

att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

Enkelt

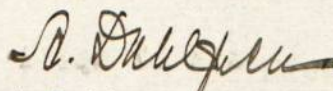
På vattendomsstolens vägnar:

Nils Lindberg.

Emot förestående dom har vad rätteligen icke anmälts; betygar Vänersborg i Västerbygdens vattendomsstols kansli den 24 april 1950.

I tjänsten:

A. Dahlgren.

Innehållsförteckning:

Protokoll	sid. 1 - 4
Förordnande	" 5 - 7
Kungörelse	" 8
Inlämningsbevis	" 9
Kungörelse, annons	" 10
Förteckning, meddelande	" 11
Fullmakt	" 12
Kungl. Vattenfallsstyrelsens skrivelse	" 13 - 14
Översiktskarta	" 15
Värderingslängd	" 16 - 20
Jordersättningslängd	" 21 - 22
Kostnadsförslag	" 23 - 25
Kostnadsfördelningslängd	" 26 - 28
Arbets- och fixpunktsbeskrivning	" 29
Utlåtande	" 30 - 32
Teckenförklaringar	" 33
Typritningar	" 34
Till handlingarna höra: plankarta och profilritningar	1 blad

Protokoll vid synesförätt-
ning angående förläggning av
äkerjord tillhörande Hol
Larsgården samt Ön med Tunn-
lungen i V. Tunheims socken,
Sjöborgs län.

Den 8 juni 1949 insände sig undertek-
nad, jordbunskonsulent, hos lantbrukare
Ingevar Bengtsson för att jämlikt nedan nämnda
förordnande handlägga ifrågakvarande för rättning.

Kungörelse om för rättningen, som den 15
maj 1949 avsåts till underbörjande postens ämbete,
hade söndagen den 22 maj blivit i laga ordning
avlagd i V. Tunheims församling, samt fredagen
den 20 maj 1949 varit införd som annons i
Sjöborgs län ~~Friden~~ Annonsblad, varjämte
underrättelse om för rättningen utsåts jäm-
likt förskrift i väntelagen 10 kap 8 och 40
§§ till kända sakägare, bil. 2, 3, 4, 5.

På grund härav hade följande personer
kommit till stånd:

Lantbr. Gustav Andersson, Ön med Tunnlungen,
- " Ingevar Bengtsson, Hol Larsgård,
- " Leyskonen Karlsson, Hol Larsg. gm. K. S. Karlsson enl. fullmakt
- " Erik Westergren, Hol Larsgård,
Lungb. Väntefästningsstyrelsen, gm. T. E. Byrjestr. Bernh. Bergström,
och biträdd av ingenjören Axel Anders.

Såvitt biträddande för rättningens män instände
sig på grund av särskilda kallelser
skiftesgodsmännen Karl S. Olsson, Skänted,
och Carl A. Svensson, Storgården, Skänted.

§ 1.

Förordnandet för förrättningsmannen uppläses, bil. 1.

§ 2.

Med styrmännen anfrådes någon jävsanmärkning, och styrmännen själva erbjöd sig ej stå i jävsfrihållande till sakägare i företaget. Biträdande styrmännen hade avlyst förskriften e.d.

§ 3.

Med företaget anfrådes intet laga hinder.

§ 4.

Förrättningsmannen underrättade för den förberedande undersökning, som i samråd med sökandena blivit beslutad samt framställde för granskning därvid uppräpnade iakttagelser.

§ 5.

Sedan sakägarna tagit del av de framlagda förslagen, framställdes följande yrkanden:

1. Kungl. Vattenfästningsverket yrkade ersättning för kostnader i samband med åtgärder för att ~~den~~ motoriska ökad tillrättning vid Slättbacken samt ersättning för skador i nedanför liggande fastigheter, allt enligt skrivelse av den 4 juni 1949, bil. 7.
2. Sökandena yrkade, att företaget skulle genomföra i enlighet med förslaget.
3. Gustav Anderson och Kungl. Vattenfästningsverket yrkade ersättning för marklösen och rivning.

§ 6.

Förrättningsmannen meddelade, att styrmännen

omedelbart skulle påbörja oförderliga under-
sökningar och värderingar.

§ 7.

Förrättningsmannen meddelade, att nästa
sammanträde skulle hållas i samma ställe
torsdagen den 30 juni 1949 klockan 19.00

Dag som varar
Hans Gierberg.
H. G. Olsson
god man.

Gardberg, Rasmus
god man

Den 30 juni 1949 inställde sig förrättnings-
mannen åter i Hol Långgården för att vidare
handlägga synförrätningarna.

Följande personer hade kommit tillstädes:
lantbr. Ingvar Bengtsson, Hol Långgården
- " - H. E. Karlsson - " -
- " - Erik Westergren - " -
- " - Gustav Andersson, Örn med Fentungen,
skiftesordeman Carl Ljung, Svendsen, och
- " - H. E. Olsson.

§ 8.

Förrättningsmannen redogjorde för det upptät-
tade förslaget samt framlade till sakägarnas
genastning plankarta och profilritning. Därför
upplöstes i huvudsakliga delar de uppräta-
de längderna m. m., vilka lades till protokollet:

Värderingslängd s. s. bil 9,
Kostnadsförslag - " - " - 11,
Kostnadsfridningslängd - " - 12,
Skelts- och fixpunktbeskrivning - " - 13,
Översikt karta - " - 8,
Jordsättningslängd - " - 10.

4.
§ 9.

Lagstadsrätts utlåtande angående företaget
upplästes.

§ 10.

De några ytterligare framsättningar icke
gjordes, förklarade förordningsmannen styre-
företagningen avslutad.

Hol Larsgården d. 30/6 49

Hans Dierberg.

Carl Aug. Larsson
H. G. Olsson

LÄNSSTYRELSEN

I

ÄLVSBORGS LÄN

LANDSKANSLIET

N:r 9 pag. 528

E.D. 1948.

R e s o l u t i o n .

Jordbrukskonsulenten Hans Djurberg i Vänersborg varder härmed förordnad att i laga ordning verkställa i denna ansökan omförmälda förrättning.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 12 juli 1948.

På länsstyrelsens vägnar:

Inge Fröberg
Inge Fröberg

Svante Gustafsson
Svante Gustafsson

nk. till Torrläggnings-
nämnden inom Ålsborgs
l. n. hushållningssälls-
kaps område den 25/6 1947

6.
Bil. 1.

Insändes till Torrläggningsnämnden.
Adress: vederbörande hushållningssällskap.

r. 9 pag. 528
D. 19 48.

Till

Länsstyrelsen i Ålsborgs län.

Härmed anhålles vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga
syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av ^{mig} tillhörig mark inom
Västra Tenhems socken(-nar) av Ålsborgs
län. Förteckning över fastigheter, som väntas bliva berörda av företaget, åter-

finnes å omstående sida. Företaget avser

Torrläggning för dränering

Här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare företagets
omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg, e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation

Vargön

Meddelanden angående förrättningen kunna ställas till

Lantbrukare Ingvar Bengtson

Hol Larsgård Västra Tenhem Tel. Trölh. 21055

W. a. Tenhem

den 30 okt 1947

R. H. Karlsson
Ingvar Bengtson

Anna-Lisa Nilsson

Av företaget väntas nedanstående fastigheter bliva berörda.

Fastighet:

Ägare:

Hol Långård
Hol Långård
Hol Långård
Onan
Onan

Karl Gustav Karlsson
Anna-Lisa Nilsson⁴
Ingvar Bengtson
Gustav Andersson
Kungl. Vattenfallsbyrån

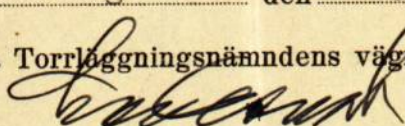
4 Har silt göden till Erik Werberg.

Torrlägningsnämnden får till förrättningsman föreslå:

Jordbrukskonsulenten Hans Diurberg, Vänersborg

Vänersborg den 25 juni 1948

På Torrlägningsnämndens vägnar:

Carl Faust

K U N G Ö R E L S E .

För torrläggning av åkerjord tillhörande Ön med Femtungan 1⁴ och 1⁵ samt Hol Larsgården 4⁴, 4⁶, 4⁷, 4⁹, 4¹⁰ och 4¹¹ i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos lantbrukare Ingvar Bengtsson, Hol Larsgården, onsdagen den 8 juni 1949 klockan 15.00.

Till sammanträdet kallas alla de, som ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 16 maj 1949.

Enligt förordnande:

Hans Djurberg
jordbrukskonsulent.

*Utslaget i laga ordning
den 22 maj 1949
Hedvig Kullfors*

(Är för försändelse assuransbelopp ej å beviset angivet, har försändelsen mottagits till befordran under rekommendation.)

Vid reklamation skall inlämningsbeviset företes.

[illegible]

Tillhopa st med angivet värde av

κρονος

Bl. 302 a. (April 38.)
Pv. tr. Sth. 1944

(Vederbörande postfunktionärs namn eller signatur.)

Obs.! Ersättning för en *inrikes* rekommenderad försändelse, som förkommit eller skadats, kan i intet fall utgå med högre belopp än 36 kronor.

I fråga om ersättning för försändelse *till utlandet* gälla särskilda föreskrifter.

Befräffande sätet och tiden för framsändande av ersättningsanspråk meddelas upplysningar å postanstalterna.

Kungörelse

För torrläggning av åkerjord tillhörande Ön med Femtungan 1⁴ och 1⁵ samt Hol Larsgården 4⁴, 4⁶, 4⁷, 4⁹, 4¹⁰ och 4¹¹ i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos lantbrukare Ingvar Bengtsson, Hol Larsgården, onsdagen den 8 juni 1949 klockan 15.00.

Till sammanträdet kallas alla de, som ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 16 maj 1949.

Enligt förordnande:

HANS DJURBERG
jordbrukskonsulent.

Att ovanstående kungörelse varit införd som annons i
Älvsborgs läns Anonnsblad fredagen den 20 maj 1949 betygas
i tjänsten:

Hans Djurberg.

F ö r t e c k n i n g

jämlikt föreskrifterna i vattenlagen 10 kap 8 och 40 §§ över de kända fastighetsägare och nyttjanderättshavare, till vilka under rättelse avsänts angående

sammanträde hos lantbrukare Ingvar Bengtsson, Hol Larsgården, V. Tunhem, onsdagen den 8 juni 1949, klockan 15.00:

Lantbr. Gustav Andersson, Ön med Femtungan, V. Tunhem,

" Ingvar Bengtsson, Hol Larsgård, "

" Gustav E. Karlssons stbh, Hol Larsg., "

" Erik Westergren, Hol Larsgård, "

Skiftesgodeman A. Wictor Andersson, Bryggum, "

" Karl G. Olsson, Härstad, Gärdhem,

Kungl. Vattenfallstyrelsen, Stockholm.

Vänersborg den 16 maj 1949.

Bau Dömborg

F ö r t e c k n i n g

över de intressenter, till vilka påminnelse avsänts angående
sammanträde hos lantbr. Ingvar Bengtsson, Hol Larsgården, torsdagen den 30 juni 1949, klockan 19.00:

Lantbr. Gustav Andersson, Ön med Femtungan, V. Tunhem,

" Ingvar Bengtsson, Hol Larsgård, "

" Syskonen Karlsson, " "

" Erik Westergren, " "

Kungl. Vattenfallstyrelsen, Stockholm,

Skiftesgodeman Karl G. Olsson, Härstad, Gärdhem, och

" Karl A. Svensson, Storegården, Åsaka.

Vänersborg den 15 juni 1949.

Bau Dömborg

Bilaga

FULLMAKT

för Karl-Eustaf Karlsson eller den, han i sitt ställe sätter
att vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark till-
hörande Hol Larsgård
i Västra Tunhem socken av Älsborgs län
å våra vägnar föra talan samt ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap.
58 § vattenlagen omförmäles, ävensom att söka lån av statsmedel till kost-
nader för företaget. Ombudets laga åtgärder godkännas.

Hol Larsgårdden 8 juni 1949Gunnar O. CarlssonHugo Karlsson.Strid Johansson

Bevittnas:

Erik WestgrenEster Westgren

Till

Förrättningsmannen i företaget, avseende torrläggning av åkerjord tillhörande Ön med Femtungan 1⁴ och 1⁵ samt Hol-Larsgården 4⁴, 4⁶, 4⁷, 4⁹, 4¹⁰ och 4¹¹ i Västra Tunhems socken, Älvsborgs län.

Med anledning av utfärdad kungörelse den 16 maj 1949 om syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen för företag, avseende torrläggning av åkerjord tillhörande Ön med Femtungan 1⁴ och 1⁵ samt Hol-Larsgården 4⁴, 4⁶, 4⁷, 4⁹, 4¹⁰ och 4¹¹ i Västra Tunhems socken, Älvsborgs län, får Kungl. Vattenfallsstyrelsen anföra följande.

Enligt Västerbygdens vattendomstols dom den 22 februari 1924 i målet rörande profilreglering av Göta älv har det stadgats, att det åligger Vattenfallsstyrelsen att ansvara bl. a. för att Stallbackaåns vatten vid intaget till den tunnel, vilken leder åns vatten under Trollhättans stad till Göta älv, icke överstiger höjden +38,20 m ö.h. I den mån nya torrlägningsföretag medföra en ökad intensitet i avbördning av vatten till Stallbackaån, uppkomma svårigheter att innehålla den föreskrivna vattenhöjden i Stallbackaån. Enär hänsyn till dylika förhållanden icke tagits vid avgörandet av profilregleringsmålet, kan Vattenfallsstyrelsen icke vara skyldig svara för omedelbart bortledande av de vattenmängder, som genom dessa nya företag temporärt kunna framkalla en höjning av vattenståndet.

Styrelsen måste därför bestrida, att ifrågavarande företag må komma till utförande, därest delägarna i företaget icke förpliktas att antingen med skäligt belopp eller skälig andel deltaga i kostnaderna för de åtgärder, som erfordras för att vattnet vid intaget till profilregleringstunneln icke överstiger +38,20 m ö.h., eller att deltaga i de ersättningar för skador, Styrelsen kan komma att åläggas utgiva, därest vattenståndet överstiger samma höjd.

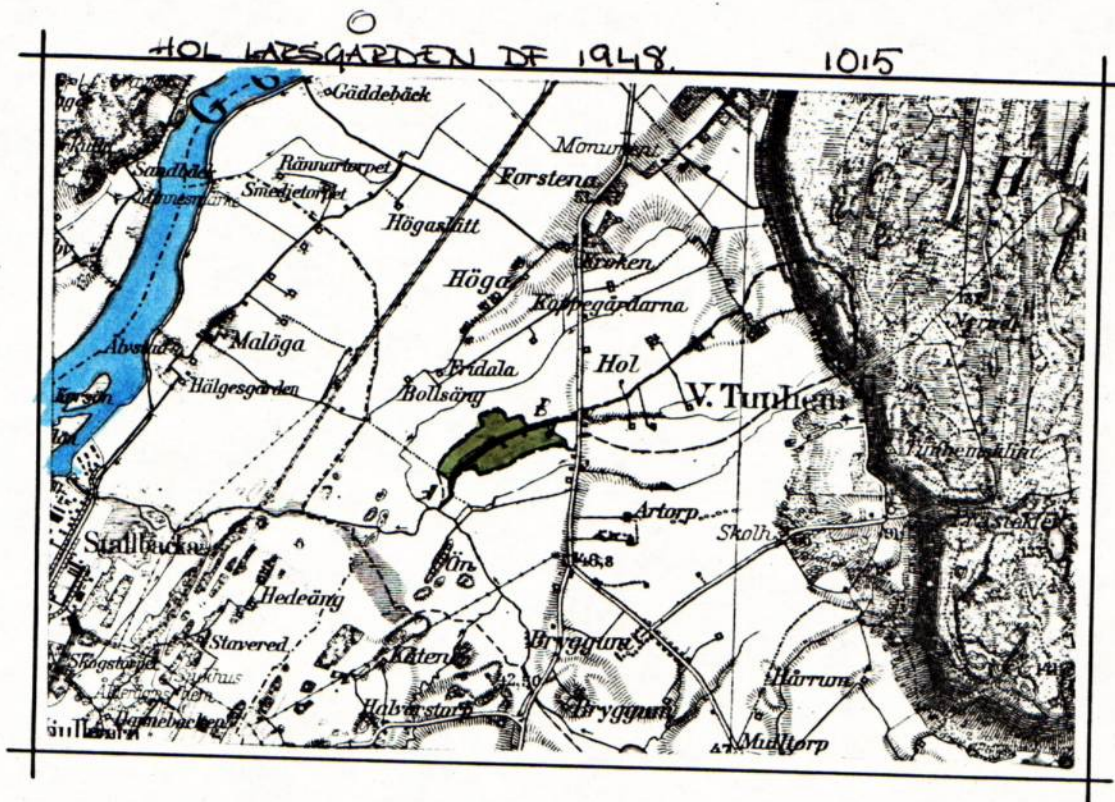
Vattenfallsstyrelsen äger de vid Stallbackaan belägna fastigheterna Ön med Femtungan 1⁴ i Västra Tunhems socken samt stadsägorna nr 53, 54, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 444 och 471 i Trollhättans stad, och yrkar Vattenfallsstyrelsen, att delägarna uti ifrågavarande företag måtte förpliktas ersätta Vattenfallsstyrelsen de skador, som genom företaget uppkomma å Styrelsens nämnda fastigheter.

Stockholm den 4 juni 1949.

KUNGL. VATTENFALLSSTYRELSEN

Thuy. Thuyt?

ÖVERSIKTSKARTA

Skala 1:50000

Vid

Nederbördsområde

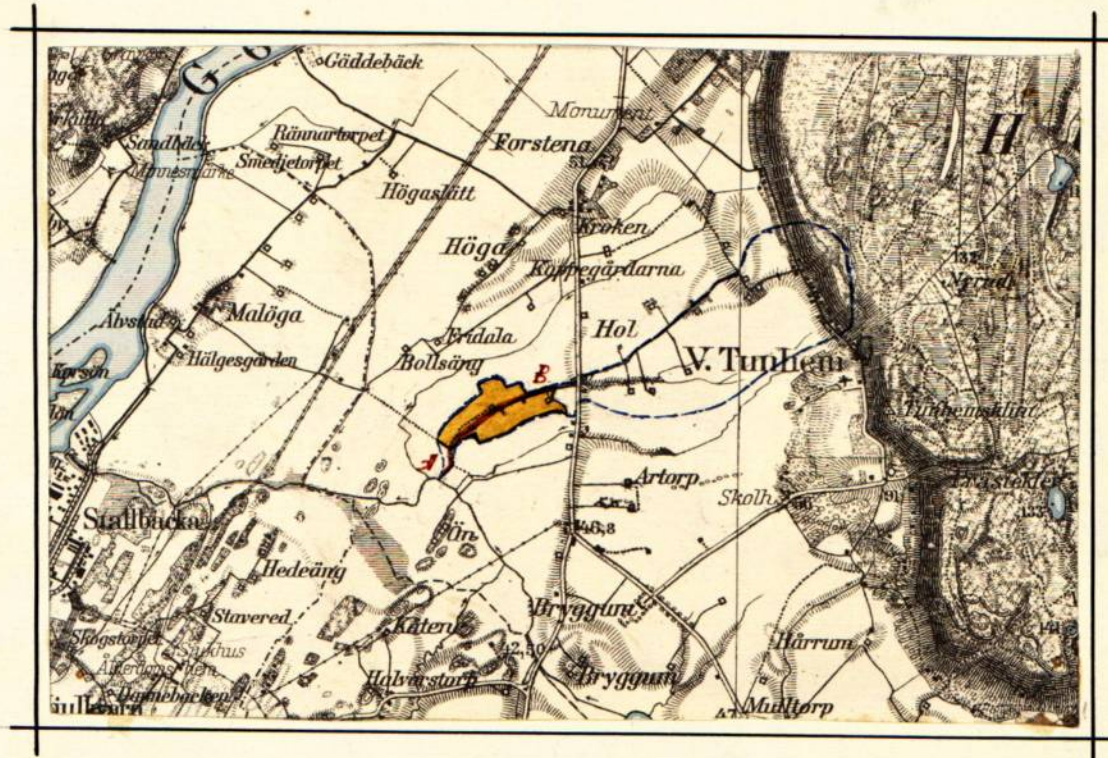
A

138 ha

Hol Larsgård den 30 juni 1949.

Kau. Sierberg.

ÖVERSIKTSKARTA

Skala 1:50000

Vid

Nederbördsområde

A

138 ha

Hol Larsgården den 30 juni 1949.

Hans Gierberg.

Samlad av P. G. Andersson

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
1	2	3		4		5	6	7	8	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										

Värderingslängd angående Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948
i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län.
Upprättad vid laga syneförrättning år 1948 - 1949.

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
1	2	3		4		5	6	7	8	
Västra Tunhems socken.										1
Ön med Femtungen 1 ⁴ , 11/32 mtl.										2
<u>litt. C.</u>										3
Kungl. Vattenfallsstyrelsen.										4
<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										5
åker, molättlera på lera	1	0	08			680	1700	1020	81	60
" " " "	2	0	29			1020	1700	680	197	20
" " " "	3	0	46			1450	1700	250	115	00
" " " "	4	0	45			1660	1700	40	18	00
" " " "	5	0	04			1690	1700	10	0	40
A-summa		1	32						412	20
Ön med Femtungen 1 ⁵ , 3/10 mtl.										10
<u>litt. D.</u>										11
Gustav Andersson 14 ha åker.										12
<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										13
åker, molättlera på lera	6	0	04			680	1700	1020	40	80
" " " "	7	0	03			1020	1700	680	20	40
" " " "	8	0	08			1450	1700	250	20	00
" " " "	9	0	10			1630	1700	70	7	00
A-summa		0	25						88	20
Hol Larsgården 4 ⁷ , 1/8 mtl. litt O										17
Ingvar Bengtsson 19 ha åker.										18
<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										19
åker, molättlera på lera	10	0	18			940	1700	760	136	80
" " " "	11	1	31			1100	1700	600	786	00
" " " "	12	0	86			1280	1700	420	361	20
" " " "	13	0	10			1630	1700	70	7	00
" " " "	14	0	05			940	1700	760	38	00
" " " "	15	0	81			1100	1700	600	486	00
" " " "	16	1	50			1360	1700	340	510	00
A-summa		4	81						2325	00

VÄRDERINGSLÄNGD

	Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
			åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
			har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
	1	2	3		4		5	6	7	8	
1	<u>Hol Larsgården 4⁶, 1/8 mtl.</u>										
2	<u>litt. N.</u>										
3	Ingvar Bengtsson.										
4	<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										
5	åker, molättlera på lera	17	0	16			1450	1700	250	40	00
6	" " " "	18	0	99			1610	1700	90	89	10
7	" " " "	19	0	66			1690	1700	10	6	60
8	" " " "	20	0	33			1280	1700	420	138	60
9	" " " "	21	0	90			1610	1700	90	81	00
10	" " " "	22	0	51			1690	1700	10	15	10
11		A-summa	4	55						370	40
12	<u>Hol Larsgården 4¹¹, 1/10 mtl.</u>										
13	<u>litt. A II.</u>										
14	Erik Westergren 14 ha åker										
15	<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										
16	åker, molättlera på lera	23	0	43			1190	1700	510	219	30
17	" " " "	24	1	11			1450	1700	250	277	50
18	" " " "	25	0	37			770	1700	930	344	10
19	" " " "	26	1	03			1100	1700	600	618	00
20	" " " "	27	0	14			1530	1700	170	23	80
21	" " " "	28	0	13			1360	1700	340	44	20
22		A-summa	3	21						1526	90
23	<u>Hol Larsgården 4¹⁰, 1/4 mtl.</u>										
24	<u>litt. A I.</u>										
25	Erik Westergren.										
26	<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										
27	åker, molättlera på lera	29	0	07			420	1700	1280	89	60
28	" " " "	30	0	28			680	1700	1020	285	60
29	" " " "	31	0	43			850	1700	850	365	50
30		A-summa	0	78						740	70
31											
32											
33											

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
1	2	3	4			5	6	7	8	
<u>Hol Larsgården 4⁹, 1/8 mtl.</u>										1
<u>litt. B.</u>										2
Erik Westergren.										3
<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										4
åker, molättlera på lera	32	0	19			510	1700	1190	226	10
" " " "	33	0	48			850	1700	850	408	00
" " " "	34	0	42			1190	1700	510	214	20
" " " "	35	0	46			1530	1700	170	78	20
" " " "	36	0	18			1680	1700	20	3	60
" " " "	37	0	01			1690	1700	10	0	10
" " " "	38	0	02			1690	1700	10	0	20
A-summa		1	76						930	40
<u>Hol Larsgården 4⁴, 1/4 mtl.</u>										11
<u>litt. L.</u>										12
Syskonen Karlsson 14 ha.										13
<u>1. Alstringsbåtnad.</u>										14
åker, molättlera på lera	39	0	04			1530	1700	170	6	80
" " " "	40	0	04			940	1700	760	30	40
" " " "	41	0	16			1190	1700	510	81	60
" " " "	42	0	19			1610	1700	90	17	10
A-summa		0	43						135	90
Sammandrag.						Markvärde				19
Västra Tunhems socken.						nuva-	bli-			20
<u>Ön med Femtungen 1⁴, 11/32 mtl.</u>						rande	vande			21
<u>litt. C.</u>										22
Kungl. Vattenfallsstyrelsen	1 - 5	1	32			1831:80	2244:-		412	20
<u>Ön med Femtungen 1⁵, 3/10 mtl.</u>										23
<u>litt. D.</u>										24
Gustav Andersson	6 - 9	0	25			336:80	425:-		88	20
<u>Hol Larsgården 4⁷, 1/8 mtl.</u>										25
<u>litt. O.</u>										26
Ingvar Bengtsson	10 - 16	4	81			5852:-	8177:-		2325	00
<u>Hol Larsgården 4⁶, 1/8 mtl.</u>										28
<u>litt. N.</u>										29
Ingvar Bengtsson	17 - 22	4	55			7364:60	7735:-		370	40
<u>Hol Larsgården 4¹¹, 1/10 mtl.</u>										30
<u>litt. A II.</u>										31
Erik Westergren	23 - 28	3	21			3930:10	5457:-		1526	90

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
1	2	3		4		5	6	7	8	
1 <u>Hol Larsgården 4¹⁰, 1/40 mtl.</u>										
2 <u>litt. A I.</u>										
3 Erik Westergren.	29 - 31	0	78			585:30	1326:-		740	70
4 <u>Hol Larsgården 4⁹, 1/8 mtl.</u>										
5 <u>litt. B.</u>										
6 Erik Westergren	32 - 38	1	76			2061:60	2992:-		930	40
7 <u>Hol Larsgården 4⁴, 1/4 mtl.</u>										
8 <u>litt. L.</u>										
9 Syskonen Karlsson	39 - 42	0	43			595:10	731:-		135	90
10 <u>Summa alstringsbåtnad</u>		17	11			22557:30	29087:-		6529	70
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										

Hol Larsgården den 30 juni 1949.

Hans Zimberg

Erik Westergren

J. G. Olsson

JORDERSÄTTNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp				Upplag				Summa ersättning	
	Areal	Ersättning			Areal	Ersättning			Summa ersättning	
	m²	öre/m²	kronor	öre	m²	öre/m²	kronor	öre	kronor	öre
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										

Jordersättningslängd angående Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948.
i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län
upprättad vid laga syneförrättning år 1948 - 1949.

JORDERSÄTTNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp				Upplag				Summa ersättning	
	Areal	Ersättning			Areal	Ersättning			kronor	öre
	m²	öre/m²	kronor	öre	m²	öre/m²	kronor	öre		
Västra Tunhems socken.										
<u>Ön med Femtungen 1⁴, 11/32 mtl.</u>										
<u>litt. C.</u>										
Kungl. Vattenfallsstyrelsen.	215	9	19	35	779	17	132	43	151	78
<u>Ön med Femtungen 1⁵, 3/10 mtl.</u>										
<u>litt. D.</u>										
Gustav Andersson	215	9	19	35	695	17	118	15	137	50
<u>Hol Larsgården 4⁷, 1/8 mtl. litt. O.</u>									189	28
Ingvar Bengtsson	260	15	39	00	823	17	139	91	178	91
<u>Hol Larsgården 4⁶, 1/8 mtl. litt. N.</u>										
Ingvar Bengtsson	204	15	30	60	320	17	54	40	85	00
<u>Hol Larsgården 4¹¹, 1/10 mtl.</u>										
<u>litt. A II.</u>										
Erik Westergren	120	15	18	00	433	17	73	61	91	61
<u>Hol Larsgården 4¹⁰, 1/40 mtl.</u>										
<u>litt. A I. Erik Westergren</u>	24	14	3	36	119	17	20	23	23	59
<u>Hol Larsgården 4⁹, 1/8 mtl. litt. B.</u>										
Erik Westergren	136	14	19	04	499	17	84	83	103	87
<u>Hol Larsgården 4⁴, 1/4 mtl. litt. L.</u>										
Syskonen Karlsson	10	16	1	60	30	17	5	10	6	70
Summa:	1184		150	30	3698		628	66	778	96
Hol Larsgården den 30 juni 1949.										
Hans Sjöberg										
Carl-Aug. Petersson H. G. Olsson										

Hol Larsgården den 30 juni 1949.

Hans Gierberg

Samladhus, Porsmoos *H. G. Olsson*

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10		Kostnadsförslag angående Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948								
11		i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län								
12		Upprättad vid laga syneförrättning år 1948 - 1949.								
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										
35										

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
		<u>Timpenning = 1:80 kronor.</u>								
		<u>Avloppsdiket A - B.</u>								
0 ⁺⁰⁰ -1 ⁺⁹⁶	196	Grävning; molättlera på lera m ³	150	2:50	375	-				
1 ⁺⁹⁶ -2 ⁺⁰⁴	8	Trumma enligt ritning			240	-				
2 ⁺⁰⁴ -2 ⁺⁴¹	37	Grävning; molättlera på lera m ³	38	2:50	95	-				
		Sprängning av berg m ³	4	25:-	100	-				
2 ⁺⁴¹ -5 ⁺⁷³	332	Grävning; molättlera på lera m ³	461	2:50	1152	50				
5 ⁺⁷³ -5 ⁺⁷⁸	5	Trumma enligt ritning			240	-				
5 ⁺⁷⁸ -6 ⁺⁰⁰	22	Grävning; molättlera på lera								
		med mycket sten m ³	41	4:-	164	-				
6 ⁺⁰⁰ -6 ⁺⁰⁵	5	Trumma enligt ritning			240	-				
6 ⁺⁰⁵ -6 ⁺⁶⁴	59	Grävning; molättlera på lera								
		med rötter m ³	130	3:-	390	-				
6 ⁺⁶⁴ -8 ⁺²⁶	162	Grävning; molättlera på lera m ³	250	2:50	625	-				
8 ⁺²⁶ -8 ⁺³¹	5	Trumma enligt ritning			240	-				
8 ⁺³¹ -9 ⁺³¹	100	Grävning; molättlera på lera								
		med rötter m ³	140	3:-	420	-				
9 ⁺³¹ -10 ⁺⁰⁰	69	Grävning; molättlera på lera m ³	109	2:50	272	50	4554	-		
		För arbetets tillsyn samt								
		oförutsedda utgifter tilläggas								
		omkr. 10% av förestående					456	-	5010	-
Summa	1000									
		Ersättning för marklösen och								
		upplag enligt jordersätt-								
		ningslängd							778	96
					Summa	kronor			5788	96
		Kostnad							5788	96
		Kostnad för en första rens-								
		ning m	1000	0:30					300	-
					Summa	kronor			6088	96

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	Å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1		<u>Specificerade kostnadsförslag</u>								
2		<u>för trummas ombyggnad.</u>								
3		Rivning av gamla trumman			20	-				
4		Vägrör: längd 0,76 m. med								
5		0,60 m. inre diameter med								
6		frakt st. 8 17:-			136	-				
7		3" plank (0,075 x 0,30 x 6,08)								
8		m ³ 0,14 100:-			14	-				
9		Läggning, grusning, planering			30	-				
10		Torvsättning enligt ritning			15	-				
11		Stenbotten enligt ritning			15	-	230	-		
12		Tillägg för oförutsedda kost-								
13		nader					10	-		
14					Summa kronor		240	-		
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										
35										

Hol Larsgården den 30 juni 1949.

Karl Dierberg

Erik August Persson *H. G. Olsson*

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad		Andel inom samfällighet i						
				för särskild avdelning beräknad anläggningskostnad		summa beräknad anläggningskostnad		verklig kostnad		
		kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre	procent		
1	2	3		4		5		6	7	
									</	

Kostnadsfördelningslängd angående Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948.
i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län
Upprättad vid laga syneförrättning år 1948.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m.		Sök. o. likst. S	Beräknad kostnad		Summa beräknad kostnad		Andel i gemensam kostnad inom samfällighet	
Arbete att utföra			kronor	öre	kronor	öre	procent	
1	2		3	4	5	6		
Västra Tunhems socken.								
Ön med Femtungen 1 ⁴ , 11/32 mtl. litt. C.								
Kungl. Vattenfallsstyrelsen		365	44	365	44	6,3127		
Ön med Femtungen 1 ⁵ , 3/10 mtl. litt. D.								
1) Gustav Andersson		78	19	78	19	1,3507		
Hol Larsgården 4 ⁷ , 1/8 mtl. litt. O.								
2) Ingvar Bengtsson	s	2061	25					
Hol Larsgården 4 ⁶ , 1/8 mtl. litt. N.								
3) Ingvar Bengtsson	s	328	38	2389	63	41,2791		
Hol Larsgården 4 ¹¹ , 1/10 mtl. litt. A II.								
4) Erik Westergren		1353	69					
Hol Larsgården 4 ¹⁰ , 1/40 mtl. litt. A I.								
5) Erik Westergren		656	67					
Hol Larsgården 4 ⁹ , 1/8 mtl. litt. B.								
6) Erik Westergren		824	86	2835	22	48,9763		
Hol Larsgården 4 ⁴ , 1/4 mtl. litt. L.								
Syskonen Karlsson	s	120	48	120	48	2,0812		
Summa		5788	96	5788	96	100,00000		
Hol Larsgården den 30 juni 1949.								
Hans D. ...								
Erik Westergren ...								

Arbets- och fixpunktbeskrivning till Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948.

I. Arbetsbeskrivning.

Vidgningen av det gamla diket skall ske på följande sätt: Där diket utgör ägo gräns, skall den nya mittlinjen sammanfalla med gränslinjen. Där diket löper efter väg, skall utvidgningen ske åt den motsatta sidan. I övrigt gräves lika å ömse sidor, dock skall i förekommande krökar vidgningen ske å krökens insida.

Upplag må icke läggas närmare nya kanten än 0,75 m. Upplagen givas behörig lutning mot diket, ej brantare än 1:1. Vid vägar, diken och i svackor på marken, samt där i övrigt prövas nödigt för ytvattnets ordentliga avrinnande, skola i upplagen lämnas väl avsläntade öppningar. Uppgrävd eller sprängd sten sammanföres så mycket som möjligt i lämpliga rösen. Uppläggning må ej ske på väg eller på bankett utefter väg.

Djupsiffrorna å profilen (och grävningslista) angiva djupet från avvägningspålens (helt nedslagen) överkant till blivande botten.

På egen bekostnad skola vederbörande fastighetsägare ha rätt att lägga igen diket å sträckan $3^{+50} - 10^{+00}$ eller delar därav med betongrör. Härvid skola å sträckan $3^{+50} - 6^{+05}$ användas 21" och å sträckan $6^{+05} - 10^{+00}$ 18" rör. Brunnar (enl. typritning A.) skola i så fall placeras vid 5^{+26} , 5^{+78} , 6^{+64} , 8^{+26} samt 10^{+00} . Till brunnarna skola 90 cm rör användas. Rörsträngen lägges så djupt, att rörens inre kaliber sammanfaller med de $\frac{7}{8}$ i förslaget angivna bottenlinjen. Rören skola vara minst 4 veckor gamla och tillverkade enligt de bestämmelser, som äro eller kunna bliva fastställda för dylika rör till torrlägningsföretag.

Trummor utföras i noggrann överensstämmelse med upprättade ritningar.

II. Fixpunktbeskrivning.

Företagets jämförelseplan bestämmes av följande fixpunkter:

- F.P. 12.82 - kors inhugget i berg c:a 20 m NO om trumman för vägen genom Ön med Femtungen.
- F.P. 13.56 - kors inhugget i sockeln till vagnboden vid Hol Larsgården 4⁷.
- F.P. 16.59 - kors inhugget i sockeln till bostadshuset vid Hol Larsgården 4⁴.

Hol Larsgården den 30 juni 1949.

Hans Ö. J. ...

Carl Hugo Larsson ... J. G. ...

Utlåtande angående förslag till torrläggning av ägor tillhörande Hol Larsgården samt Ön med Femtungen i Västra Tunhems socken av Älvsborgs län.

På grund av vad som förekommit och yrkats under överläggningen om denna sak samt i övrigt är att iakttaga med hänsyn till detta företag få synemännen avgiva följande

U T L Å T A N D E.

Mom. 1.

Ändamål och natur.

Företaget avser att bereda möjlighet till bättre torrläggning av ett åkerområde tillhörande i ingressen nämnda fastigheter. För ändamålet erfordras fördjupning och utvidgning av ett 1000 m långt öppet dike genom området.

Synemännen anse företaget vara att hänföra till dikning, varom stadgas i 7 kap vattenlagen.

Mom. 2.

Laga hinder.

Laga hinder mot företaget har av ingen anmälts, och ej heller ha synemännen kunnat utröna, att något sådant här föreligger.

Mom. 3.

Hydrografisk utredning.

Företaget avvattnas till en bäck, som via regleringen i Stallbacka mynnar i Göta älv. Nederbördsområdets nummer är 108, sektion 2.

Företagets nederbördsområde, som å hithörande översiktskarta, bil. 8 är inritat med streckad blå linje, omfattar 138 ha. Det utgöres till c:a 87 % av åker och tomt samt i övrigt av skogsmark. Tillrinningen vid B uppskattas till 190 liter per sekund vid normalt högvatten. Under större delen av vegetationsperioden är diket icke vattenförande.

Bottenbredden på det blivande diket har bestämts till 0,30 m och släntlutningen till 1:1,25.

Det vatten, som diket avbördar, mynnar, som ovan nämnts i Stallbackaan, men synemännen anse icke, att företaget kommer att ^{få} någon ogynnsam inverkan på regleringen vid Stallbacka. Ej heller anse vi, att några skador komma att uppstå på nedanför liggande fastigheter. Nederbördsområdet är långt och smalt, och företaget berör endast den nedre sjundedelen av detsamma, uteslutande åker och tomt. Delägarna ämna snarast täckdika åkern, och detta kommer att verka utjämnande på högvattentillflödet från den därav berörda arealen.

Mom. 4.

Namn och omfattning.

Synemännen anse, att företaget lämpligen bör benämnas Hol Larsgårdens dikningsföretag 1948, och samfälligheten gives den omfattning, som hithörande plankarta närmare utvisar.

På grund av yrkandena i protokollet § 5, mom. 2, har till utförande bestämts följande arbete, nämligen fördjupning och breddning av öppna diket A - B enligt plankarta, profilritning, kostnadsförslag och arbetsbeskrivning.

Mom. 5.Båtnadsuppskattning.

Sådan uppskattning och värdering, som i vattenlagen 7 kap 22 § och 10 kap 60 § föreskrives ha synemännen företagit på sätt, som närmare framgår av hithörande värderingslängd, bil. 9.

Härvid har markens värde efter företagets utförande vid syn å stället uppskattats med hänsyn till jordens naturliga godhet i avseende på matjord och alv. Det nuvarande värdet har erhållits på sedvanligt sätt genom hänsynstagande till markytans höjd över avloppets vegetationsvattenstånd.

Mom. 6.Kostnadsfördelning.

Någon anledning till företagets uppdelning i olika avdelningar föreligger icke. Företagets kostnad, båtnad och relativa kostnad (kostnad per förbättringskrona) framgår av följande sammanställning:

<u>Kostnad:</u>	<u>Båtnad:</u>	<u>Relativ kostnad:</u>
5788:96	6529:70	0,88656.

Med användande av detta relativtal ha kostnaderna för de olika delägarna fördelats och uppförts i kostnadsfördelningslängden, bil. 12, där även de procentiska talen i direkt proportion mot kostnadsbeloppen uträknats.

Kostnaderna för företagets utförande och framtida underhåll skola fördelas efter nyss nämnda procenttal med den inskränkningen dock, att den som icke sökt förrättningen eller med sökanden gjort gemensam sak, icke behöver vidkännas högre kostnad för arbetets utförande än det för honom uppskattade båtnadsvärdet.

Kostnaden för denna syneförrättning och andra gemensamma utgifter skola i första hand av sökandena solidariskt förskjutas. Om företaget kommer till utförande, skola också dylika kostnader utan någon inskränkning fördelas efter samma procenttal.

Mom. 7.Ersättningar och yrkanden.

Ersättning för marklösen och intrång enligt yrkande i syneprotokollet § 5, mom. 3, har av synemännen uppskattats på sätt, som framgår av jordersättningslängden, bil. 10.

Yrkandet i syneprotokollet § 5, mom. 1, har synemännen med hänsyn till vad som anförts i mom. 3 härövan lämnat utan avseende.

Mom. 8.Avgift till vattendomstolen.

Avgift till vattendomstolen skall icke erläggas för detta företag.

Mom. 9.Båtnadens beskaffenhet.

Båtnad av annan art än jordförbättring och därmed följande framtida betalningsskyldighet förekommer icke vid detta företag.

Mom. 10.Allmänna bestämmelser.

Angående företagets utförande och framtida underhåll stadga synemännen:

att företagets utförande skall ombesörjas av en styrelse, som av delägarna utses,

att det skall åligga styrelsen att föra noggranna räkenskaper över inkomster och utgifter samt att utdebitera och uppbära för företaget erforderliga medel,

att styrelsen skall tillse, att de bestämmelser, som finnas angivna i arbetsbeskrivningen, bil. 13, lända till efterrättelse vid företagets utförande,

att det åligger styrelsen att tillse, att diket vid behov rensas och underhålls,

att styrelsen bemyndigas vidtaga alla de åtgärder, som äro ägnade att befördra företagets ändamålsenliga utförande och framtida underhåll.

Mom. 11.

Tillstånd och arbetstid.

På grund av vad som sålunda stadgats, lämnas härmed medgivande till företagets utförande. Det skall vara slutfört senast den 1 november 1958.

För avgörande om företaget må anses fullbordat, bör sådan besiktning, som omförmäles i vattenlagen 13 kap 1 § efter anmodan verkställas av förrättningsmannen eller annan därtill behörig person.

Mom. 12.

Besvärshänvisning.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap 85 § äger den, som till äventyrs är missnöjd med åtgärd eller beslut vid syneförrättning eller vill föra talan mot avgivet utlåtande, att inom 60 dagar från dag, då förrättningen avslutats, ingiva sina besvär i tre exemplar till Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg.

I besvären skola upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill, varjämte vid besvären skola fogas alla de handlingar, klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Mom. 13.

Verkställighet.

Detta utlåtande skall icke underställas vattendomstolens prövning, utan jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 75 § gå i verkställighet i den ordning, som finnes angiven för laga kraft ägande dom, för så vitt icke inom härovan i mom. 12 stadgad tid besvär mot förrättningen anföres och på grund härav ändring i synemännens utlåtande kommer till stånd.

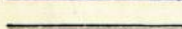
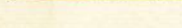
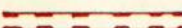
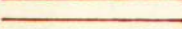
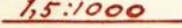
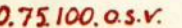
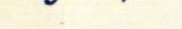
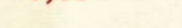
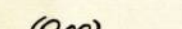
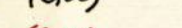
Hol Larsgården den 30 juni 1949.

..... Hans Quirberg

..... Carl August Persson H. G. Olsson

TECKENFÖRKLARINGAR

Täckdikning.

- Öppet dike som bidehålles.
 Öppet dike som nygräves.
 Öppet dike som fördjupas och breddas.
 Öppet dike som genom täckdikningen försvinner.
 Stamdike av rör.
 Grendike av rör.
 I profilritning: täckt ledning av betongrör.
 " " " " " tegelrör.
 Täckt dike av trätrummor eller rör med träunderlag.
 Täckt dike av sten eller gärdsel.
 Förutvarande täckt dike av tegelrör.
 Förutvarande täckt dike av sten, gärdsel eller trätrummor.
 1,5:1000 Täckdikes bottenlutning.
 50, 75, 100, o.s.v. Rördimension i mm. (se nedanst. tabell). Angiven dimension börjar vid närmast ovanför siffran belägen hophuggning.
 0,00 Nivåkurvor, sammanbindande punkter med samma höjdläge.
 0,00 Markens höjdläge i meter över jämförelseplanet.
 0,00 Öppet dikes bottenläge i meter över jämförelseplanet vid förundersökningen.
 0,00 Bottenläge i brotrumma i meter över jämförelseplanet vid förundersökningen.
 0,00 Vattenytans höjdläge i meter över jämförelseplanet vid förundersökningen.
 0,00 Högvattenyta.
 0,00 Medelvattenyta.
 0,00 Öppet dikes föreskrivna bottenläge i meter över jämförelseplanet vid platsen för siffran.
 0,00 Täckt dikes föreskrivna bottenläge i meter över jämförelseplanet vid platsen för siffran } Bottenläge.
 (0,00) Öppet dikes föreskrivna djup i meter från påle räknat.
 (0,00) Täckt dikes föreskrivna ungefärliga djup i meter, från markytan räknat, vid platsen för siffran.
 0 Typ A Täckdikesbrunn. d = diametern i mm.
 0 Stensil.
 0 Grusfilter.
 1, 2, 3, o.s.v. Täckdikessystem n:r.
 0, 0, 50, o.s.v. Pålnummer.
 A, B, C, el a, b, c. Beteckning för särskilda punkter å täckt el. öppet dike.
 1, 2, 3, o.s.v. Ägofigursbeteckning.
 F.P. + 0,00 Fixpunkt.
  Tegriktning.

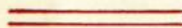
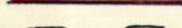
Å täckdikningsplan företagna ändringar betecknas med grön färg.

Relationer mellan innerdiameter enl. verktymsbeteckning och enligt Svensk standard för dräneringsrör.

1 3/4" = 40 mm.	4" = 100 mm	8" = 200 mm.	15" = 375 mm
2" = 50 "	5" = 125 "	9" = 225 "	18" = 450 "
2 1/2" = 60 "	6" = 150 "	10" = 250 "	21" = 525 "
3" = 75 "	7" = 175 "	12" = 300 "	24" = 600 "

Avlopp.

Å avloppsplaner användas ovanstående teckenförklaringar i tillämpliga delar. Dessutom tillkomma:

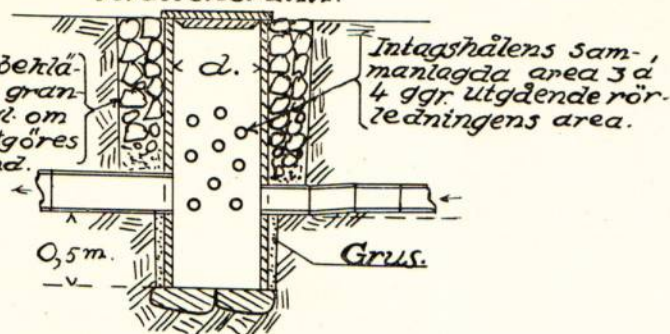
- Öppet dike som nygräves.
 Öppet dike som fördjupas och breddas.
 0,00 Öppet dikes föreskrivna bottenläge i meter över jämförelseplanet vid platsen för siffran.
 Begränsningskurva för deltagningsskyldighet.
 Flödvallendike med rör under botten.
 Sektion av gamla diket.
 Sektion av nya diket.

TÄCKDIKESBRUNNAR.

typ A.

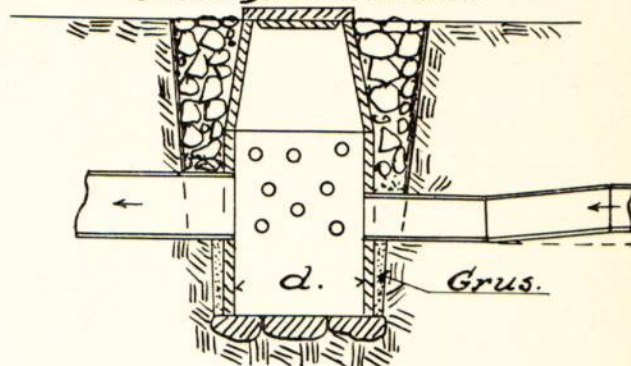
Ytvattenbrunn.

Sidorna bekläddas med gränis el. dyt om jorden utgöres av finsand.

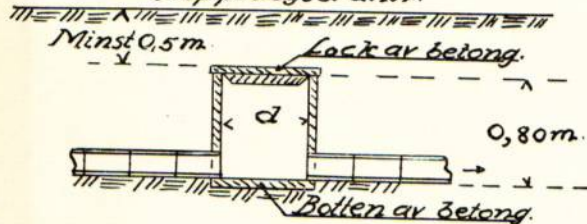
typ B.

Större ytvattenbrunn.

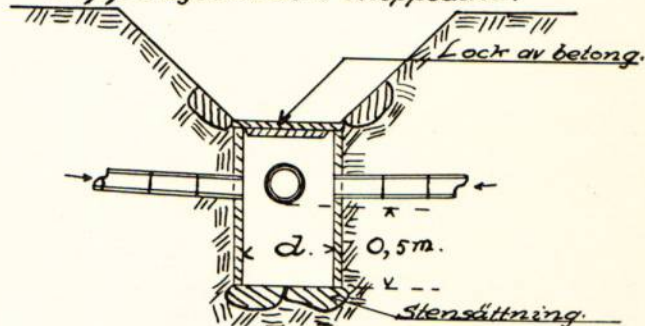
typ C.

Kopplingsbrunn.

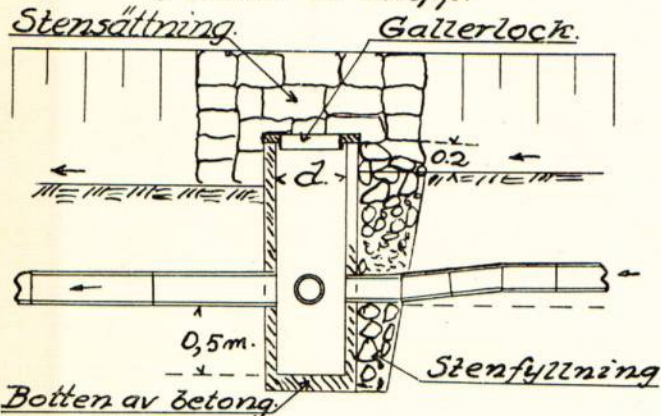
typ D.

Kopplingsbrunn i avloppsdike.

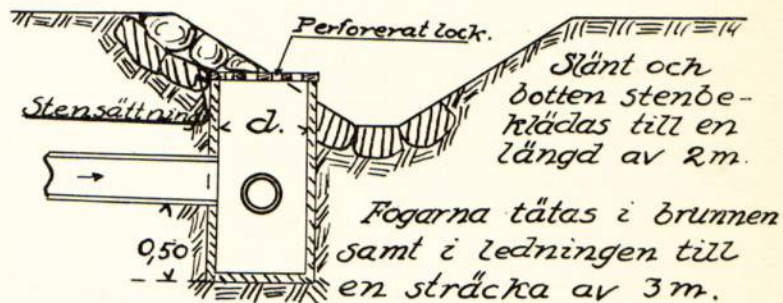
typ E.

Bräddavloppsbrunn i botten av avlopp.

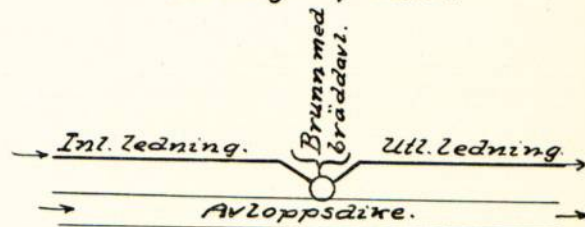

typ F.

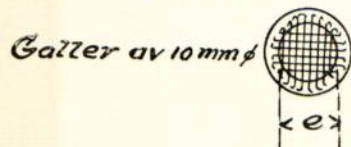
Bräddavloppsbrunn.

Detalj i plan.

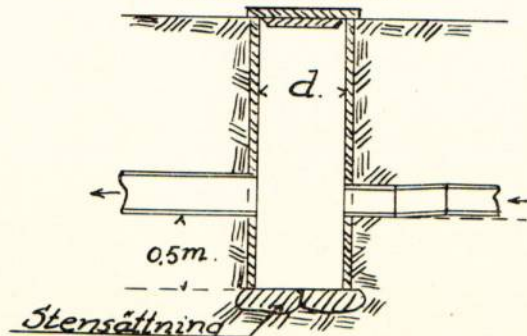

Detaljritning av lock med hål.

typ G.

Kontrollbrunn.

Skaraborgs Läns Hushållningssällskap.

Täckdikningsavdelningen.

Skara.